

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Explicatur locus Augustini; & ostenditur eum malè intellectum esse à Cardinal Perronio. Neque enim probat apostoliam sedem fuisse appellatam à Cæciliano Carthaginensi & collegis ejus. De ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

cimus jubeat Episcopum judicari à duodecim Episcopis. Et in canone duodecimo collectionis Africanæ scriptum est Episcopum Maurentium, cum se de objectis peccatis purgare vellet, septem judices postulasse, quos nominavit, & in his Xantippum Primarem, & Augustinum Episcopum Hippo-
Sanctum Concilium concessit judices postulat. Reliquos autem judices ad complendum numerum necessarios, eligentibus ipsis senioribus à nova Germania, id est, accusatoribus, senex Xantippus curabit decernere. Xantippus erat Primas, & decimum tertium judicem constituebat. Vnde occasione sumpsit Lucas Patriarcha CP. mittendi in irritum depositionem cujusdam Episcopi à Metropolitano Cyprio decretam, quod eam peregrisset cum undecim tantum Episcopis, ipse verò, qui Primas erat, duodecimi locum impleret, cum juxta canones idem præsidere duodecim omnino Episcopis debuisset, ut refert Balsamo. Attamen si partes communi consensu minorem judicum numerum elegerent, declaravit canon decimus quintus Africanus vel minorem illum numerum sufficere.

Balsamo in can. 11.
 Concl. Afric. sub
 Zesimo.

V. Quod si quis quærat utrum à sententia judicum electorum provocare liceret ad Summum Pontificem, huic respondeo non solum causas Presbyterorum, sed etiam Episcoporum, ita in provinciis finiendas fuisse ut appellari ad transmarina judicia licitum non esse existimarent Afri, quemadmodum supra ostendimus. Hinc factum ut cum illi mentem suam apertius explicare vellent, (nondum enim satis explicatam rebantur in epistola Concilij Africani ad Celestinum, tamen non admodum obscure scripsissent) cum canonum suorum collectionem adornarent, clausulam addiderunt canoni xxii. Concilij Milevitani, quæ vertat ne ad transmarina judicia appellent Episcopi, neque etiam Presbyteri; sicut & de Episcopis sæpe constitutum est, ut inquit canon xxviii. ejusdem collectionis. Digladiantur autem heic scriptores. Cardinales enim Baronius & Perronius contendunt eam clausulam esse delendam, pluribus argumentis. Primum enim aiunt eam non extare in canonibus Concilij Milevitani. Verum id quidem. Addita enim de industria fuit quo primum tempore adornata est hæc collectio. Itaque spectari debet hic canon tanquam xxviii. istius collectionis, non autem tanquam xxii. Concilij Milevitani. Deinde aiunt eo in primis argumento evinci delendam esse hanc clausulam, quod prohibitio illa nusquam extet in Conciliis Africanis, quod tamen ut rem certam tradit collector. Gravis

sanè accusatio, si extarent canones omnium Conciliorum Africanæ, nec quicquam simile in eis reperiretur. Verum caremus multis Conciliis Africanis; quibus, si extarent, major habenda fides esset quam iis qui eorum scriptioni contradicunt. Nam præterea Concilium Africanum anni ccccxviii. aperte pronuntiavit non toleraturos se appellatones ad sedem apostolicam, si contingerit jus illud fedi Romanæ tributum non fuisse à synodo Nicæna. Prohibitio autem illa antecedit tempora collectionis canonum Africanorum; quamvis Concilium Milevitanum, in quo addita est hæc clausula, sit antiquius illa prohibitione. Constat ergo in ea sententia fuisse Afros ut existimaverint ad apostolicam sedem provocari non posse à judicibus electis, neque etiam à Concilio univerfali Africanæ. Eo præjudicio usi sunt Galliarum Hincmari; ut ostendam infra cap. xxxiii.

VI. Sed dissimulanda non est hoc loco opinio illustrissimi Cardinalis Perronij existimantis appellationes Episcoporum Africanorum recipi solitas ab apostolica sede ante habita hæc Concilia Africanæ; cujus rei probationem petit ex quadam Augustini epistola. Hic enim loquens de Cæciliano Carthagenensi Episcopo & de Episcopis qui Cæcilianum partes fovebant, adversus quos, licet absentes, synodus Donatistarum sententiam damnationis protulerat, ait eos posse causam suam reservare judicio aliorum collegarum, præsertim Ecclesiarum apostolicarum, & ostendere sententias latas adversus absentes nullius esse roboris. non enim agebatur de Presbyteris, aut Diaconis, sed de collegis. *Non de Presbyteris, inquit, aut Diaconibus, aut inferioris ordinis Clericis, sed de collegis agebatur, qui possent aliorum collegarum judicio, præsertim apostolicarum Ecclesiarum, causam suam integram reservare; ut contra eos sententia data in absentes nullo modo aliquid valerent.* Tum addit nullius momenti apud Cæcilianum esse debere multitudinem inimicorum ipsi insidiantium, quandoquidem communionem junctus erat Ecclesie Romanæ & aliis Ecclesiis unde evangelij fides fluxerat.

Aug. ep. 11.

VII. Verum id non probat provocatum fuisse ad Summum Pontificem, sed tantum expostulatum apud omnes Ecclesias de injuria Cæciliano irrogata. Nam Augustinus eam cognitionem aliis collegis reservat indefinitè, præsertim verò Ecclesiis apostolicis, inter quas Romana prima erat, non tamen unica. Iam antea in capite quarto hujus libri adnotavi quamnam essent Ecclesie apostolicæ, & quanta esset earum dignitas. Sapienter porrò heic Augustinus mentionem facit

Ecclesiarum apostolicarum in controversia quæ Africam turbabat, divisam in Donatistas schismaticos & in Cæcilianum & Ecclesias catholicas ei adherentes. Nam ad ostendendum quinam ex illis schisma facerent, ratio habenda non erat damnationum quæ ab utraque parte in adversarios decernebantur, neque ex eis peti poterat præjudicium bonæ causæ; sed inspiciendum erat quinam communionem consociati essent Ecclesiæ Romanæ & ceteris Ecclesiis apostolicis. Nam regula illa constans est & certa, unitatem consistere in communionem Ecclesiarum apostolicarum; contrâ, schisma fieri si quis se ab eis separet. Ita namque observatum est à Pelagio primo, itémque à Pelagio secundo, quorum hic scribit ad Episcopos Ithriæ, ille verò ad Episcopos Tusciæ, qui schisma adversus Romanam Ecclesiam & Orientis Ecclesias fecerant propter Tria Capitula in Concilio quinto generali damnata: *Vbinam Ecclesia sit constituta, licet ipsius Domini voce in sancto evangelio sit apertum, quid tamen beatus Augustinus ejusdem memor sententia definierit audiamus. In his namque ait esse Dei Ecclesiam constitutam qui sedibus apostolicis per successionem Præsulum præsidere noscantur. Et quicumque ab eorumdem sedium se communionem vel auctoritate suspenderit, esse in schismate demonstratur.*

VIII. Ecclesiarum apostolicarum dignitas tandem restricta est ad patriarchales, quòd aliæ continerentur in Diocesisbus Patriarcharum in Occidente nulla Ecclesia apostolica fuit præter Romanam. Quapropter Iustinianus Imperator in usum revocans regulam ab Augustino propositam, decernit in Novella constitutione c. ix. eos esse hæreticos qui neque communicant neque consentiunt professioni fidei quæ summo consensu prædicatur à Patriarchis Occidentis & Romæ, Constantinopolitano, Alexandrino, Antiocheno, & Hierosolymitano, & ab Episcopis qui sunt sub eorum potestate. Optimè igitur aiebat Augustinus posse Cæcilianum in hac schismatis causâ spernere hostes suos, cum communionem junctus esset Ecclesiæ Romanæ & ceteris Ecclesiis unde fluxerat evangelium, ac posse illum reservare causam integram aliorum collegarum judicio, præsertim apostolicarum Ecclesiarum. Ostendit autem id quidem auctoritatem illarum Ecclesiarum, ac præsertim Romanæ, pro conservatione unitatis & communionis; sed non probat appellari posse à judicio Episcoporum Africanorum ad Romanam sedem vel ad alias Ecclesias apostolicas in causa disciplina, quando Episcopi sunt catholici.

IX. Si quis verò querat cur in hac causa schismatis & communionis Augustinus distinguat Presbyteros ab Episcopis, huic respondeo rectè & ex ordine id agi ab Augustino: quoniam Episcopi sunt caput communionis suarum dioceseon, quam cum aliis Ecclesiis conservant, Presbyterorum verò communio pendet ab Episcoporum suorum communionem. Eam ob causam prohibitum erat Presbyteris ne literas formatas aut communicatorias darent.

CAPVT XVII.

Synopsis.

I. Bonifacius & Celestinus, Zozimi successores, canonum Sardicensium executionem quaquaversum introducere tentarunt. Neque tamen Zozimus eorum auctoritate damnavit Proculum Massiliensem, qui se Metropolitanum in provincia Arrelatensi institui procuraverat in synodo Taurinateni. Nam damnatio ejus decreta est post promulgatam legem Gratiani. Nondum autem habitum fuerat Concilium Chalcedonense, cujus auctoritate Metropolitanorum judicium Patriarchis reservata fuerunt.

II. Romanus Pontifex Episcoporum Gallicanorum causas remittebat ad synodos provinciarum. Probatur ex epistola Bonifacii primi ad Episcopos Galliarum in causa Maximi Episcopi Valentini. Sed tamen Bonifacius auctoritatem suæ sedis conservavit, jubendo ut acta synodi ad se post judicium mitterentur.

III. Celestinus causam Episcopi Massiliensis commisit Episcopis provincia Viennensis, & Narbonensis, id est, finitima. Causa tamen Danielis, qui in altera earum provinciarum Episcopus fuerat ordinatus, cognitionem ad se traxit, ob flagitia in Oriente commissa, de quibus ad apostolicam sedem revertentur orientales. Quod ideo explicandum fuit, ne quis hinc colligeret Romanum Pontificem ad se ea tempestate traxisse primam cognitionem criminum Episcoporum Gallicanorum.

IV. Quid de relationibus & appellationibus senserit Leo primus.

V. Idem Leo docet primam causarum Metropolitanorum cognitionem institui posse apud sedem apostolicam. Probatur exemplo Hilarij Episcopi Arrelatensis, qui jure metropolitico privatus à Leone fuit in Concilio Romano. Tum Chelidonij Vesonionensis exemplo, quem eodem decreto Pontifex Ecclesia sua restituit.

VI. Cum autem intelligeret Leo difficile fore decreti hujus executionem in Gallia, constitutionem à Valentiniano Imp. impetravit, qua imperata executio est. Magni momenti sunt verba Valentiniani; quæ expenduntur. Tribnum autem Episcopo Romano potestatem evocandi Romam Episcopos noxios.

VII. Contendit etiam Leo Metropolitanos judicari non posse absque sententia Episcopi Romani; ut patet ex illius epistola ad Anastasium Thessalonicensem.

VIII. Successores quoque ejus incessit eadem cura quoad Gallias.